

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Halina Kiriło (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z wniosku K. Z.

z udziałem „F.” Spółki Akcyjnej w W.

na skutek skargi „F.” S.A. o wznowienie postępowania w sprawie I ACz [...],

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 maja 2014 r.,

zażalenia uczestnika na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 10 stycznia 2014 r., sygn. akt I ACz [...],

postanawia:

1. oddala zażalenie,

**2. zasądza od „F.” Spółki Akcyjnej w W. na rzecz K. Z.
120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z 10 stycznia 2014 r. odrzucił zażalenie spółki akcyjnej F. w W. na postanowienie tego Sądu z 28 listopada 2013 r., którym odrzucono skargę tej spółki (uczestnika) o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...]

z 7 września 2013 r. Tym ostatnim postanowieniem zakończyło się postępowanie prowadzone na podstawie art. 111 § 1 – 6 ustawy z 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy. Uczestnik (spółka) wniósł skargę o wznowienie postępowania, którą Sąd Apelacyjny odrzucił wobec niestwierdzenia merytorycznych podstaw do wznowienia postępowania z art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c. i art. 403 § 2 k.p.c. w związku z art. 410 § 1 k.p.c. i art. 524 § 1 k.p.c. Zażalenie na to postanowienie zostało odrzucone jako niedopuszczalne. Sąd Apelacyjny wskazał, że od postanowienia sądu apelacyjnego wydanego w trybie wyborczym nie przysługuje skarga kasacyjna (art. 111 § 3 Kodeksu wyborczego). Konsekwentnie niedopuszczalne jest również zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania, zgodnie z art. 394¹ § 2 k.p.c. w związku z art. 111 § 3 Kodeksu wyborczego oraz art. 370 i 397 § 2 k.p.c.

W zażaleniu spółka F. zarzuciła naruszenie art. 394¹ § 2 k.p.c. przez bezzasadne uznanie, że należy wprost stosować art. 111 § 3 Kodeksu wyborczego. W uzasadnieniu podała, że czym innym jest postępowanie dotyczące wznowienia „takiego niezwykle szybkiego postępowania mające niejako naprawić błędy mogące wynikać z pośpiechu i niemożności przedstawienia dowodów w takim postępowaniu. Powyższy przepis jest wyjątkiem od reguły, ściśle związanym ze specyficznym trybem wyborczym, a wyjątków nie należy rozszerzać (*exceptiones non sunt extendendae*). Sąd powinien zastosować przepisy ogólne z pominięciem art. 111 § 3 ustawy Kodeks wyborczy albowiem jest to szczególny, specyficzny przepis, którego wyjątkowość jest podyktowana pośpiechem przy rozpatrywaniu spraw wyborczych, który to pośpiech nie ma znaczenia przy rozpatrywaniu skargi o wznowienie”.

W odpowiedzi wnioskodawca K.Z. wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne i dlatego zostało oddalone. Skarżący błędnie zakłada, że dopuszczalne było zażalenie na postanowienie odrzucające skargę o wznowienie postępowania. Nie każda skarga o wznowienie postępowania

uzasadnia kontrolę jej odrzucenia przez Sąd Najwyższy. Wynika to z tego, że ranga skargi o wznowienie postępowania nie jest tożsama ze skargą kasacyjną. Skarga o wznowienie postępowania może spowodować dalsze rozpoznanie sprawy prawomocnie rozstrzygniętej i wówczas postępowanie toczy się w instancji, w której orzekał poprzednio sąd właściwy do wznowienia (art. 405 k.p.c.). Skarga podlega więc rozpoznaniu, gdy spełniają się podstawy wznowienia, w przeciwnym razie skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu. Nie oznacza to, że każde postanowienie sądu drugiej instancji o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania podlega zaskarżeniu zażaleniem do Sądu Najwyższego. Regulacja jest jasna i wynika z art. 394¹ § 2 k.p.c., czyli zażalenie przysługuje tylko wtedy, gdy w sprawie można wnieść skargę kasacyjną. Jest to kryterium funkcjonalne o uniwersalnym znaczeniu. Nie ma wątpliwości, że w sprawie zakończonej przed Sądem Apelacyjnym skarga kasacyjna nie była dopuszczalna, gdyż tak postanowił ustawodawca. Od postanowienia sądu apelacyjnego nie przysługuje skarga kasacyjna i podlega ono natychmiastowemu wykonaniu (art. 111 § 3 Kodeksu wyborczego). Skarżący nietrafnie pomija znaczenie tego przepisu, gdyż nie przedstawia innej regulacji, która uzasadniałby twierdzenie, że dopuszczalne było zażalenie do Sądu Najwyższego na odrzucenie skargi o wznowienie postępowania. Jeżeli skarżący poszukiwałby oparcia w procedurze cywilnej, to odpowiedź udzielona wyżej potwierdza prawidłowość skarżonego postanowienia o odrzuceniu zażalenia skarżącego. Ponadto sprawa została rozpoznana w szczególnym trybie wyborczym w postępowaniu nieprocesowym, dlatego to przepisy Kodeksu wyborczego wyprzedzają przepisy procedury cywilnej, a nie odwrotnie. Przepis art. 111 § 3 Kodeksu wyborczego koreluje z regulacją z art. 519¹ k.p.c. przez wyraźne stwierdzenie, że skarga kasacyjna nie przysługuje. Potwierdza to, że - wbrew tezie skarżącego - w regulacji szczególnej należy w pierwszej kolejności poszukiwać odpowiedzi na pytanie o dopuszczalność zażalenia. Sprawa została rozpoznana przez sąd powszechny w dwuinstancyjnym postępowaniu w ściśle określonym reżimie (art. 111 Kodeksu wyborczego). Ustawodawstwa postępowanie takie uznaje za zakończone, skoro przepis stanowi, że od postanowienia sądu apelacyjnego nie przysługuje skarga kasacyjna i podlega ono natychmiastowemu wykonaniu (art. 111 § 3 Kodeksu wyborczego). W rozważanym aspekcie nie ma też

regulacji, że w sprawach nieunormowanych w prawie wyborczym stosuje się przepisy procedury cywilnej, choćby odpowiednio. Nawet gdyby taka regulacja zaistniała, to wobec niedopuszczalności skargi kasacyjnej niedopuszczalne byłoby również zażalenie na odrzucenie przez sąd drugiej instancji skargi o wznowienie postępowania, czyli punkt odniesienia stanowiłaby także regulacja z art. 394¹ § 2 k.p.c. Innymi słowy skarżący nie wskazuje podstawy prawnej twierdzenia, że zażalenie jest dopuszczalne na ogólnych zasadach procedury cywilnej. Wszak w procedurze cywilnej zażalenie przysługuje co do zasady od orzeczeń nieprawomocnych do sądu drugiej instancji (art. 394 § 1 k.p.c.), wyjątkowo tylko od orzeczeń sądu drugiej instancji do Sądu Najwyższego (art. 394¹ k.p.c.). Poszukiwana dopuszczalność zażalenia musiałaby więc mieć swoją wyraźną podstawę, jako że system środków zaskarżenia jest ściśle uregulowany. Postępowanie przed sądami określają wszak ustawy, co dotyczy też środków zaskarżenia (art. 176 Konstytucji). Z art. 111 § 3 Kodeksu wyborczego jednoznacznie wynika, że orzeczenie kończące sprawę jest prawomocne i nie podlega kontroli Sądu Najwyższego, który nie sprawuje też wymiaru sprawiedliwości i nie jest sądem kolejnej instancji dla spraw rozpoznanych przez sąd powszechny. Art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, określający prawo do sądu i rzetelnego procesu, za wyjątkiem nie dotyczącym tej sprawy, nie gwarantuje jurysdykcji drugiego stopnia (nie wymaga kontroli rozstrzygnięcia przez drugą instancję sądową). Nie inaczej wynika też z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 12 stycznia 2010 r., SK 2/09, w którym orzeczono, że art. 394¹ § 2 k.p.c., w brzmieniu dodanym przez art. 1 pkt 12 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98), w zakresie, w jakim nie przewiduje zażalenia do Sądu Najwyższego na postanowienie sądu drugiej instancji o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania w sprawach, w których nie przysługuje skarga kasacyjna, jest zgodny z art. 45 ust. 1 i z art. 77 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 78 w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. i § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

aw